



FYLKESMANNEN I HEDMARK
Miljøvernavdelingen

Inspeksjon ved Eidskog kommune/Magnor RA **Endelig rapport.**

Kommunens adresse:	Eidskog kommune 2230 Skotterud	Tlf. nr.	*
Inspeksjonsdato:	9.6.2008	Org. nr	964 948 054
Forrige kontroll:		Tillatelse nr.:	06.054
Til stede fra kommunen:	Gunnar Berget Karl Erik Holtet	Utslippstillatelse av:	13.12.206
		Endring av:	
		Rapport nr:	08.035
		Arkivkode:	461.2
		Saksnr., brev:	08/3447
Fylkesmannens inspektør:	Steinar Østlie	Bransjenr. (NACE):	75.11
		Risikoklasse:	*

Hensikt:

Forhåndsvarslet inspeksjon med spesiell vekt på rensekrav til anlegget, registrering av overløpsdrift, drift av renseanlegg, utslippskontroll og internkontroll (risikovurdering og avviksbehandling).

Inspeksjonen var et ledd i en landsdekkende kontrollaksjon. Målene for aksjonen var:

- Kartlegging av status for gjennomføring av nye krav
- Bidra til gjennomføring av nye krav innen fastsatt frist
- Medvirke til bedre datakvalitet i avløpsrapporteringen

Hovedkonklusjon :

Under inspeksjonen ble det påvist følgende avvik på utslippstillatelse, forurensningsforskriften, samt egne prosedyrer og instruksjer:

- Sentrale elementer av internkontrollen utøves ikke
- Magnor renseanlegg overholdt ikke rensekravene for 2007
- Kommunen har ikke vakt- eller beredskapsordninger som gjør det mulig å stoppe utslipp innen 24 timer.
- Kommunen har ikke satt formelle kompetansekrav for driftsoperatører.
- Enkelte rutiner ved utslippskontrollen er ikke tilfredsstillende
- Overløpsmengde ved utslipp fra pumpestasjoner blir ikke beregnet

Utarbeidet dato: **10.6.2008**

Godkjent dato:

Sign.:

Sign.:

Inspektør: Steinar Østlie

Jørn G. Berg, miljøverndirektør

1. Innledning

Inspeksjoner gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø overholdes. Inspeksjonen fokuserer på overholdelse av krav og rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner på et avvik og en anmerkning er som følger:

- AVVIK defineres som overtredelse av vilkår gitt i utslippstillatelsen eller gjeldende lover og forskrifter, eller på bedriftens egne prosedyrer og instruksjoner som har relevans for å ivareta det ytre miljø.
- ANMERKNING er et forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men som fylkesmannen mener det er riktig å påpeke for å ivareta og forbedre det ytre miljø.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for kontrollen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften).
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
- Utslippstillatelse av 13.12.2006.

3. Omfang

Følgende områder ble dekket under inspeksjonen:

- Status for internkontroll (risikokartlegging, avviksbehandling, ledelsens gjennomgang)
- Beregning av utslippet (tettbebyggelsens) størrelse
- Rutiner for vurdering av *vesentlige endringer* av renseanlegget
- Renseanleggets kapasitet
- Dokumentasjon av overløpenes lokalitet og utforming
- Registrering og beregning av overløpsdrift på nettet
- Kompetansekrav til driftsoperatører
- Styrende driftsparametere ved renseanlegg – dokumentasjon og bruk
- Overvåkings- og alarmutstyr
- Vaktordninger
- Rutiner for kontroll og vedlikehold av styringskomponenter
- Rutiner for planlegging og gjennomføring av utslippskontrollen
- Rutiner for oppfølging og vurdering av resultater fra utslippskontrollen

4. Avvik

Følgende avvik ble avdekket under inspeksjonen:

Avvik 1: Sentrale elementer av internkontrollen utøves ikke

Avvik fra:
Internkontrollforskriften, § 4, jf. § 5

Kommentarer:

Risikoforhold knyttet til avløpsanleggene er ikke kartlagt og analysert. Risikovurderinger er et grunnleggende element i internkontrollen. Det forutsettes at risikovurderingene skal gjennomgås og oppdateres regelmessig. En generell risikobeskrivelse ble trolig foretatt av Driftsassistansen på 1990-tallet, men denne er ikke kjent av driftspersonalet i dag.

En samlet rutine for avviksbehandling som har forankring i organisasjonen mangler. Driftsrelaterte hendelser registreres i driftsjournal eller i avvikslogg i driftskontrollprogram.

En regelmessig gjennomgang av internkontrollen gjennomføres ikke. Kommuneledelsen bør ta initiativ til en slik gjennomgang, og formålet med gjennomgangen er å avdekke om internkontrollen er hensiktsmessig og om den gjennomføres slik det er ment.

Avvik 2: Magnor renseanlegg overholdt ikke rensekravene for 2007

Avvik fra:
Utslippstillatelsen

Kommentarer:

Magnor renseanlegg har slitt med å overholde rensekravene i flere år. Det antas at industripåslipp er en viktig årsak til driftsproblemene. Problemene har vært vurdert i samarbeid med Driftsassistansen, men det er ikke funnet løsning på disse. Driftspersonalet har vurdert å forsøke å gjennomføre tiltak på returstrømmene fra slambehandlinga på anlegget. Disse er svært konsentrerte. Forsøkene vil bestå i endring av pumpefrekvens på returstrømmene, samt tilsats av hjelpekoagulant.

Skotterud RA har overholdt rensekravene, men doseringsmåten av fellingskjemikalier er ikke optimal for anlegget. Renseanlegget er ombygget for å bruke flytende kjemikalier, mens det fortsatt benyttes granulære kjemikalier. Disse trenger lengre oppholdstid i flokkuleringskamrene. Oppholdstiden blir for kort, slik anlegget nå drives.

Overskridelser av rensekrav på årsbasis blir ikke avviksbehandlet.

Avvik 3:

Kommunen har ikke vakt- eller beredskapsordninger som gjør det mulig å stoppe utslipp innen 24 timer.

Avvik fra:
Utslippstillatelsen

Kommentarer:

Utslippstillatelsen setter krav til at feil og driftsstanser som medfører utslipp av råkloakk skal utbedres så raskt som mulig og senest innen 24 timer. Utslipp via overløp på nettet og i pumpestasjoner skal varsles til driftssentral, vakt e.l. Det er ikke etablert vaktordninger utenom ordinær arbeidstid, heller ikke i helgene. Alarmer overføres til renseanlegget, og når ikke driftspersonell utenom arbeidstid. Driftsoperatørene besøker av og til renseanleggene på eget initiativ i helgene, dersom det har vært driftsproblemer. Ved alvorlige hendelser blir driftsoperatørene noen ganger oppringt privat, og rykker da ut for å utbedre feil.

Avvik 4:

Kommunen har ikke satt formelle kompetansekrav for driftsoperatører.

Avvik fra:
Forurensningsforskriftenm, § 14-10

Kommentarer:

”Renseanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes av fagkyndige, slik at det har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet der det ligger.”

Nåværende driftsoperatører har relevant VA-opplæring. Det er imidlertid ikke satt formelt krav til VA-opplæring ved nye ansettelser.

Avvik 5:

Enkelte rutiner ved utslippskontrollen er ikke tilfredsstillende

Avvik fra:
Forurensningsforskriften, § 14-11

Kommentarer:

Det er viktig at prøvetakingspunkt for innløpsprøver er tilrettelagt for uttak av representative prøver. Ved Magnor RA blir septik tilført slambehandlingsdelen ved anlegget. Dekanteringsvann fra fortykkere blir tilbakeført og belastet renseprosessen. Returstrømmer fra behandling av septik blir ikke målt eller beregnet som grunnlag for samlet belastning på anleggets vannbehandlingsdel. Anlegget har følgelig større belastning enn det som blir målt. Det vil heller ikke være korrekt å tilbakeføre alle returstrømmer fra slambehandlingen slik at disse influerer på innløpsprøvene. Da vil tilført mengde til anlegget bli målt flere ganger.

Vannmengdemålere i rensanlegget skal ha en måleusikkerhet på maksimalt 10 % (forurensningsforskriften § 14-11). For å verifisere om anlegget oppfyller dette kravet, må målenøyaktigheten til målerne kontrolleres regelmessig. Målerne er kontrollert flere ganger ved hjelp av Driftsassistansen, men det er ikke etablert en fast rutine for slik kontroll.

Oppsamlingsflaske for uttak av delprøver til utslippskontrollen står ikke avkjølt. Uttatte døgnprøver som samles til ukeblandprøver oppbevares derimot i kjøleskap. Døgnblandprøver står avkjølt inntil de leveres for analyse. Ukeblandprøver konserveres ved frysing.

Avvik 6:

Overløpsmengde ved utslipp fra pumpestasjoner blir ikke beregnet

Avvik fra:

Utslippstillatelsen og forurensningsforskriften, § 14-5

Kommentarer:

Utslippstillatelsen setter krav til at alle overløp på nettet skal ha utstyr for registrering av driftstid og frekvensregistrering (antall ganger overløpet er i drift). Forurensningsforskriften setter generell frist til 1.1.2009 for etablering av slikt utstyr. Tilsvarende krav ble imidlertid fastsatt i kommunens utslippstillatelse fra 1993. Alle pumpestasjonene har utstyr for registrering av tid og antall ganger overløpene er i drift.

Omregning til utslippsmengde kan gjøres ved at en viss prosentandel av tilrenningen antas å bli avlastet i den tiden overløpet er i drift. Beregningsmåten forutsetter at tilknytningen til pumpestasjonen er kjent.

Ved Magnor Glassverk er det etablert et overløp som ikke er nødoverløp i pumpestasjon. Overløpet ble anlagt for å unngå kjelleroversvømmelse i et snekkerverksted. Verkstedsbygningen er nå revet. Kommunen bør vurdere om overløpet kan saneres.